

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 86 * číslo 39 * 24. září 2006 * Cena 6 Kč

Téma týdne

Před volbou

patriarchy –

přehled představitelů

naší církve

PŘIPOMENUTÍ PŘEDSTAVITELŮ NAŠÍ CÍRKVE V ČASE VOLBY

Ústředním tématem letošní synody duchovních a kazatelů je volba představitelů novodobé husitské církve. Objevuje se názor, že církev může existovat i bez patriarchy. Byla skutečně období, kdy Církev československá husitská neměla v čele patriarchy. Takovým časem bylo počáteční období v letech 1920-1924, kdy docházelo k zápasu o vnitřní věroučnou orientaci a krystalizovalo organizační uspořádání samostatného církevního útvaru. Také v době protektorátu a druhé světové války neměla naše církev patriarchy, když po smrti dr. G. A. Procházky od roku 1942 se stal správcem církve nejstarší z biskupů Ferdinand Stibor. Další období nastalo po roce 1989 v čase společensko-politické změny – po pádu totalitního komunistického režimu, kdy v únoru roku 1990 se vzdal svého úřadu tehdejší patriarcha dr. Miroslav Novák ve věku 82 let. Tehdy nastalo roční období správcovství biskupů Mgr. Jaromíra Tučka a následně dr. Vlastimila Zítka. Nyní jsme také v době, kdy po rezignaci dr. Jana Schwarze není v čele patriarchy, ale od června 2005 správce církve biskup Štěpán Klásek.

Větší část časového úseku od svého zrodu však měla naše církev v čele biskupa - patriarchy a doba správcovství je spíše přechodným stavem. Vyznáváme ve smyslu pavlovské a husovské ekleziologie, že **jedinou hlavou Boží církve je Ježíš Kristus** (Ef 1,22; Ko 1,18; M. J. Hus, O církvi 3. kap.; ZV CCŠH ot. 27). Přece však v organizační stavbě naší dílčí samostatné církve, která je součástí jediné

církve Kristovy, má z hlediska platných řádů služba patriarchy své místo. Není to ovšem patriarcha ve smyslu tradičního pojetí metropolitů s jeho pravomocemi, vycházející z dávných historických kořenů východního či západního křesťanství. A není to svým obsahem ani v žádném případě vize kněžích modernistů, z jejichž terminologie přešlo toto označení do našich řádů (srov. Kadeřávek, V.: Patriarchát v církvi československé husitské. TR 1972, s. 137-140). Použijme pro tuto specifickou funkci v naší církvi raději pojem "přední" než "nejvyšší". Výraz "nejvyšší" představitel může totiž budít zavádějící dojem určité výlučnosti a nadřazenosti nad ostatními. Naproti tomu "přední" znamená, že jde sice vpředu, že je ho trochu více vidět než ostatní (i když nemusí být tak viděn), že je vystaven jako první velkému tlaku, který přichází z různých stran. Přesto má jít společně s lidem víry a je v jedné rovině se všemi ostatními duchovními i laiky, kteří hledají cestu následování Ježíše Krista.

Označení "patriarchy" vyjadřuje dosud určitou kontinuitu tradice novodobé husitské církve a její organizační jednotu v rámci diecézního uspořádání. Základním duchovním předpokladem je však žádným vnějším tlakem nezajistitelná a nevymahatelná vnitřní autorita nositele této služby. Každý z předcházejících patriarchů, který byl do této funkce zvolen, vtiskl jí ráz svou osobitostí, svými dary a schopnostmi i nedostatky.

Pro vývoj církve bylo logické, že prv-

Tématem letošního dětského tábora v Borovnici byly knihy Samuelovy. Děti čekalo šestnáct příběhů ze života prvotních izraelských králů Saula a Davida. Jedním z nich bylo např. vyprávění o setkání Davida s Abígajil, které děti velmi tvořivě dramaticky ztvárnily.

ním biskupem-patriarchou byl zvolen **dr. Karel Farský**. Tehdy se zúčastnilo volby v pražské, turnovské, ostravské a olomoucké diecézi celkem 95 obcí. Jednomyslně byl zvolen v 82 obcích, skoro jednomyslně v 7 obcích a velkou většinou v 5 obcích. Tehdy volily náboženské obce. Jen v jedné náboženské obci pražské diecéze byl zvolen František Kalous a v olomou-

dobrovolně spokojí s druhým místem. Ptáme se proč?

Jónatan má příležitost zblízka sledovat Saulovo počínání, jeho chorobnou žárlivost a křivdy, kterých se na Davidovi dopouští. Je to Jónatan, který musí Davidovi zachraňovat život.

Nedávno jsem si při pozorném čtení těchto příběhů uvědomila zajímavou věc. Ve chvíli, kdy hladový David, běženec na útěku, oslovuje v Nóbu kněze Achímeleka a dostává od něj svatý chléb, aby se nasytil, vyptává se jej, zda nemá po ruce nějaké kopí nebo meč. A právě zde je to překvapení. Ve svatyni je uchováván meč Pelištejce Goliáše a kněz jej Davidovi vydává. Je to docela zajímavé. Neměl snad už dávno mít David tento meč ve svém osobním vlastnictví jako válečnou kořist, která mu právem náležela? Není i toto jedna z četných Saulových křivd, kterých se Saul na Davidovi dopustil?

Nuže nechme své otázky stranou. Zdá se, že i způsobené křivdy jsou na tomto světě v Božím plánu. Sama jsem měla možnost se o tom přesvědčit. A tady se tak stává podobně. David dostává do svých rukou Goliášův meč

Dokončení na str. 3

ké diecézi odmítlo volit 7 obcí. Volba byla zcela jednoznačná (Volba biskupa pražské diecéze (patriarchy). Český zápas 1924, č. 29, s. 6n). Charakteristiku Farského podal výstižně František Kovář. Farský byl „svými osobními vlastnostmi rozeným vůdcem: muž pevně vůle, rozhodnosti, rozvahy, činu, s pevným a bystrým prohlednutím situace, vědomím cíle i cesty k němu, duchem vytrvalosti a když třeba i neústupnosti, bez kolísání, ...muž důslednosti a přímosti“ (Kovář F.: Dílo jeho pera. in: Sborník Dra Karla Farského. Praha 1928, cit. s. 106).

Druhým patriarchou se stal roku 1928 vlastenecký kněz a učitel pastorální teologie **G. A. Procházka**. Zastával tuto funkci celkem 15 let. Byl volen většinou náboženských obcí, neboť ze 194 ho volilo 171 náboženských obcí. Dalšími kandidáty byli prof. Alois Spisar a farář Alois Janeš. „Byla by to jistě volba imponující, kdyby se nebyly bývaly na jejím pozadí objevily nepřekně kauzy různých osobních zásahů a intrik“ (Kaňák M.: Na přelomu generací Praha 1956, cit s. 41). Uklidnění určitého napětí v církvi přinesl sněm v roce 1931. Následovala doba

Dokončení na str. 3

DAVID A JÓNATAN

Izraelský král Saul zplodil se svou ženou Achínoam celkem pět dětí. Prvorozená byla dcera Mérab, mladší se jmenovala Míkal. Saulovi synové byli: Jónatan, Jišví a Malkišúa.

Když David zabil Goliáše a stal se tak národním hrdinou a i pak dále postupoval od jednoho vítězství k druhému, přislíbil mu Saul za manželku svou nejstarší dceru Mérab. Nuže, známe dobře takové případy z lidových pohádek; ještě by se slušelo dodat, že pak šťastně žili až do smrti. Jenže dějiny Izraele se odvíjejí od skutečných příběhů – a tak vzápětí zjišťujeme, že Saul své slovo nedodržel a svoji dceru Mérab provdal za Adriela Mecholátského. Zda se tento pán o to nějakým způsobem zasloužil, se První Samuelova nezmiňuje.

Zato se dozvídáme o tom, že mladší Saulova dcera je do Davida zamilovaná. Tady si nemohu odpustit poznámku na adresu těch teologů, kteří se zaníceně zabývají otázkami na téma, jaké postavení zaujímal izraelské ženy ve společnosti, konstatováním, že bylo zřejmě mnohem významnější,

než jsou ochotni připustit. Milující a trochu vypočítavý tatínek Saul ochotně vyhoví milostné touze své dcery, která se mu zanedlouho odvděčí tím, že jej podvede, jen aby svému milovanému Davidovi zachránila život. Míkal je žena velice samostatná, o čemž svědčí i to, že po letech a po svém nedobrovolném návratu zpět do Davidovy náruče se dovede do očí vysmát svému muži, tentokrát už izraelskému králi, otci sedmnácti synů a majiteli početného harému, když nesohlasí s jeho bujarým poskakováním v průvodu před Hospodinovou schránou.

Ale vrátíme se zpět k Saulovým synům. Dozvídáme se, že jeho nejstarší syn Jónatan svého druha Davida vřele miluje. Jaký je vztah dalších dvou Saulových synů k Davidovi, se nedozvíme. Jónatan, jako nejstarší syn, je následníkem trůnu. David je zřejmě jeho podřízeným. Avšak Jónatan pochopil, jak výjimečnou osobností je David, a proto s ním uzavírá smlouvu o nástupnictví, ve které zajišťuje i určité postavení svým potomkům. Sám se

Madonna v Praze

Všecko zkoumejte, dobrého se držte; zlého se chraňte v každé podobě. Tesalonickým 5,21-22

Co říkáte na to, jak se ta Madonna nechala ukřižovat? Co na to vaše církve? Kdo ji neviděl, nemůže zasvěceně kritizovat. Madonna není Charta, proti níž je třeba se jednoznačně postavit, aniž bychom ji směli poznat. A kardinál není Jakeš, aby udával linii myšlení.

Jenže lidé se ptají a ona ta naše republička pár dní Madonnou žila ať jsme chtěli nebo ne. A tak jsem učinila to, co radí apoštol Pavel: Všecko zkoumejte, dobrého se držte.

Ostatně jako mnohokrát předtím. Přetrpěla jsem Ježíšův masakr v kontroverzním americkém filmovém podání, ve kterém jsem postrádala jen honičky splášených velbloudů úzkými uličkami Jeruzaléma, a přešla film pokrčením ramen: nu což – je to ryze po americku, jinak by se to tam neprodalo a mělo-li by to být zvěstováním evangelia neznalým, pak si tito jistě pomysleli, jaký je to křesťanství nářez. Vydržela jsem i Šifru mistra Leonarda, která z počátečního napětí pozvolna přecházela v rozplízlé, překombinované, bombastické odhalování zašmodrchaných životopisů, kde všechno bylo jinak než bylo a Ježíšovou praprapravnučkou se ukázala býti zrovna ženská, která se k případu připletla čirou náhodou hned na začátku.

Přežila-li jsem toto, proč bych nepřežila i Madonnu? Když už v té Praze před synodou stejně budu, co bych se na ni nepodívala? Teď se tedy chci s vámi podě-

Dokončení na str. 3

Ošidnost odkladů

Všichni jsme někdy poznali a zakusili, že se v našem životě objevují záležitosti, které nás znepokojují a zároveň způsobují, že před nimi uhýbáme, abychom unikli přímé konfrontaci s nimi. Stane se, že přitom získáme pocit vzbuzečující v nás uspokojení a domnění, že ona nepřijemná záležitost už prošla mimo nás, aniž by se nás nějak dotkla. Podlehne tomu, že naše chování "mrtvého brouka" bylo úspěšné.

Čas plyne dál, aniž bychom si všimli, co všechno se v něm děje. Některé záležitosti dozrávají, jiné se teprve začínají klubat na světlou světu. Tak se, k našemu překvapení, stane, že starý a námi již zapomenutý problém, jemuž jsme se vyhnuli, se před námi, jakoby z ponorné řeky, vynoří znovu a v nové podobě. A nejen to, dnes je hroživější než před časem a vyžaduje si podstatně více naší pozornosti a našeho úsilí při jeho řešení. Takhle to chodí v každodenním životě člověka a v jeho počinání.

Ač o tom tak neuvažujeme, přesto je součástí naší každodennosti otázka po věčnosti a našem údělu v ní, až námi žitá tato každodennost bude přetržena příchodem smrti. Tohle téma je nepochybně navýsost individuální záležitost, kterou ne každý stejně intenzivně vnímá a prožívá. Přesto se každého člověka dotýká a je mu v jeho vnitřním životě nějak připomenuta.

Právě v tomto připomínání je člověku pověděno, že není lhostejné, jak žije své dny a čím je naplňuje. Stejně tak není lhostejné, jaké jsou jeho vztahy s lidmi, se kterými má co do činění. Na tohle všechno, zdánlivě všední a nedůležité, myslel apoštol Pavel, když v dopise do Korintu členům tamního křesťanského sboru napsal: „Hle, nyní je čas příhodný, nyní je den spásy.“ Poskytl tak korintským křesťanům veledůležité sdělení, že odkládání úkolů a povinností, stejně jako uhýbání před řešením nepřijemných záležitostí, je pro člověka sebeohrožující.

Opravdu platí obecná lidská zkušenost, že co dnes ještě jde, zítra může jít podstatně hůř, anebo už vůbec ne. Proto apoštol tak naléhavě říká: „Vyzývám vás, abyste nepromarnili milost, kterou vám Bůh dává.“ Je možno se zeptat, v čem ta milost spočívá? Odpověď zní: „V příležitosti slyšet evangelium Ježíše Krista, přijmout je do svého života, otevřít se mu, aby ono samo v síle a moci Božího slova započalo proměnu konkrétní lidské existence.“

Ač má člověk tendenci vážné a důležité záležitosti odlehčit, nezmění nic na tom, že opravdu teď, v tuto chvíli, v tuto hodinu, v tento den je čas jeho spásy. Je výhradně na něm, zda, jak se říká, „chytí příležitost za vlasy“ a využije ji pro sebe, pro svoji spásu, pro svůj úděl na věčnosti. Vtip je v tom, že se ona příležitost již nikdy nemusí opakovat. Proč? Z mnoha příčin. Jednou z nich je pomíjivost lidského života a přebývání zde na zemi. Je opravdu pošelilá spoléhat se na zítřejší dny a říkat si, na to mám ještě dost času. Boží moudrost, jak ji tlumočí kniha Přísloví, k tomu promlouvá jednoznačně: „Na zítřejší den se nespolehej, protože nevíš, co ten den přinese.“ A v listě Jakubově můžeme číst: „Človče, ty přece nevíš, co bude zítra! Co je tvůj život? Jsi jako pára, která se na okamžik ukáže a potom zmizí!“

Jan Hálek

Z kazatelského plánu

16. NEDĚLE PO SVATODUŠNÍCH SVÁTČÍCH

Umění naslouchat

Uzdravující a zachraňující moc Ježíše Krista pomáhá i přes hranice zemí, národů, místa a času. Někdo sám Pána vyhledá v pevné víře a vytrvale dovede prosit o pomoc. Jinému pomohou druzí lidé potkat Ježíše. Kdo se přesvědčil o Kristově moci přemáhající každé zlo i o jeho slitovné lásce, ten mu bude vždy rád naslouchat. Také se mu rozváže jazyk, aby byl schopen chválit Boha a vydávat svědectví o Spasiteli všem okolo.

Vstup: Iz 35,3-6

Tužby:

2. Aby v Ježíši Kristu milostivě odpovídal všem, kdo upřímně touží po plnosti života...
3. Abychom svému Pánu rádi naslouchali a všem okolo vydávali svědectví o jeho moci a lásce...

Epištola: Jk 2,12-23

Evangelium: Mk 7,24-37

K obětování: Př 22,17-19

Závěrečné čtení: Ž 146,1-8

Modlitba:

Děkujeme ti, nebeský Otče, za každé tvé připomenutí, že pouze tvůj Syn je schopen vyvádět nás ze zajetí duchovní izolace a mravní bíd. Kéž neustále dobře rozpoznáváme, že je nám nablízku, že naslouchá upřímným prosbám a že každému láskyplně podává pomocnou ruku! Je jenom na nás, abychom ji přijali a drželi se jí. Otevři náš sluch, abychom Pánu ochotně naslouchali. Rozvaž také náš jazyk, abychom svého Spasitele vděčně chválili a vydávali o něm svědectví.

Vhodné písně: 18, 34, 41, 44, 46, 52, 54, 82, 97, 105

PŘÍTEL ČLOVĚKA?

Ochočít lze i plazu, pohádka o hadu hospodářčickovi, který žije pod prahem domu a za denní misku mléka se stává jeho strážcem, přítelem jeho obyvatel a partnerem dětských her, není žádný výmysl, jen se prostě v našich zeměpisných šířkách takový had nevyskytuje.

Naproti tomu o smečce otrhaných blechatých psích zlodějů v domorodých afrických vesnicích by nikdo neřekl, že to jsou přátelé člověka, však také bývají nemilosrdně odkopávání.

Ale ani v nedávné době nebo dnes nemusí být tím přítelem pes. Pro tragicky zesnulého fantastického etiopského běžce Abebe Bikilu byly Ivica z císařského paláce takovými přítelkyněmi, že se staly jeho tréninkovými partnerkami a běhaly s ním s velkou radostí, dokonce se toho dožadovaly. O přátelství se těžko dá mluvit, po-kud se někdo objeví na ulici s

ptomou nebo jinou šelmou na řetízku, dotyčný zřejmě už nepřišel na jiný způsob, jak ukázat, že na to má. Pes však nebyl prvním zvířetem, které člověk choval v zajetí a připravoval ho svým potřebám. Ve starší době kamenné to byl medvěd, později antilopa a gazela.

Dodnes se neví jistě, jestli pes vznikl ze šakala či z vlka (přítom pes se s vlkem nenávidí). Je jisté, že sledoval člověka - lovcé jako průvodce, který se přizívoval na jeho stravě. Užitečným zvířetem se stal především u pastevců jako hlídač jejich stád. Teprve pak vstoupil do domu, třeba i jako živá hračka pro děti nebo prostě přítulný tvor.

Současná obliba psů nejrůznějších plemen však klade otázku, zdali to není obráceně, protože člověk, a to i "člověk sídlištní" je spíš přítelem psa. Možná se tu projevuje podvědomá touha vlastnit tvora, který vás

poslouchá a dá se bez odporu vycvičit k řadě úkonů.

Úplně jiné je to s kočkami, které se také stále častěji stávají našimi spoločivatelkami. Kočka není falešná, jak praví pověra, je jen samostatná a víc, je osobnost a nedá se ztročit jako pes. Sice se s ní nedá chodit na procházku, ale doma se stane ochranným bůžkem v tom smyslu, že člověka donutí, aby přijal její řád. Hraje si a mazlí se, když sama chce. Přítom se u ní projevuje velká schopnost vcítění. Když stůněte, dokáže vám projevit dojemnou lásku.

Můžete s sebou vzít kočku na chalupu, svědomitě se seznámí s terémem a neopustí vás, bude vám nosit myši úlovky. Musí samozřejmě jít o kočku kastovanou, jinak vám budou v noci pod okny truchlivě zpívat kocoři a vy abyste se připravili na nadílku kotát.

(lm)

Nad Písmem

UMĚNÍ NASLOUCHAT

Mt 7,24–37

„Vstal a odešel.“ to jsou slova, kterými začíná dnešní čtení z evangelia. Dvě prostá slova, která, ač si to neuvědomujeme, používá člověk velice často. Nemá-li tato věta přímé pokračování, mohou vyvstat v mysli různé otázky. Jako: kam a proč? Co na místě, kam dojde, bude činit? Byl tam již někdy? A podobně. Otázek bude mnoho. Jaký ale mají smysl? Na lidskou přirozenost působí mnoho nezodpovězených otázek zneklidňujícím dojmem. Uvádí to do rozpaků, do nejistoty. Jakoby byl člověk ztracen v moři otázek bez jasné odpovědi. A přitom stačí tak málo. Jen umět správně naslouchat. Naslouchat Bohu, člověku a vůbec všemu, co tvoří náš svět. Naslouchání, to je fenomén, jemuž dnešní člověk nevěnuje příliš pozornosti. Většinou odmítáme naslouchat, ale na druhou stranu naslouchání vyžadujeme, ba jej dokonce potřebujeme ke svému životu. Otázka, která se při těchto slovech nutně vkrádá do mysli, zní tedy: Kde, kdy a komu naslouchat a hlavně jak naslouchat? Na otázku jak existuje jednoduchá odpověď. Vždy s čistou a otevřenou myslí, s pokorným srdcem před Pánem Všemohá. V duchu evangelijní rady a příkladu Ježíšova, jenž, než učinil ony skutky o nichž je dnes psáno, nejprve ženu z Týru vyslechl a rovněž i ty, kteří k němu přivedli hluchoněmého. Nemusel tak učinit. Vždyť je vtěleným Bohem, který zajisté věděl, oč jej chtějí požádat a jaké jsou jejich skutky i strasti. Přesto se "snížil" k takovému kroku. Snad proto, aby dal člověku příklad a zároveň tím člověka ujistil, že je připraven a ochoten naslouchat, kdykoliv o to požádáme. Otázka kde má rovněž jednoduché řešení. Tam, kde budeme moci svá srdce plně otevřít s odpovědností učedníků Páně, k níž nás Hospodin ve křtu povolává. Je to odpovědnost velice zavazující a člověk na ni rád zapomíná. Tedy kde? Téměř kdekoli.

Komu? Tato činí v dnešní době mnoho problémů. Nelze popřít skutečnost,

že i ve společenství křesťanů existují mnozí, kteří rádi lid obecný rozdělují na "hodné" a "nehodné" naslouchání nebo čehokoliv. Tento přístup je zcela, a to je více než zjevné, v rozporu s učněním Ježíšovým. I sám Bůh v Ježíši Kristu vyslechl stesky Syrofeničanky, pohanky, osoby nehodné. Uvědomíme-li si tuto skutečnost, je i tato odpověď prostá. Každému, kdo o to požádá. Nebo tím, co konáme, jak rozdělujeme, jak usuzujeme a soudíme chceme Bohu dokazovat, že jej nepotřebujeme, protože jsme lepší a umíme správně rozlišit dobré od špatného, hodné od nehodného i bez Něj? A hle, další otázka vynořující se z hlubin. Opravdu věřící člověk má na tuto okamžitou odpověď a tou je rezolutní ne. Život křesťana je přece naplněn Bohem, řízen Bohem a Bohu zcela odevzdán v lásku a důvěře.

Z pološera myslí vystupuje nyní slovo, které zaznívá z dnešního evangelia. „Effatha, otevři se.“ Komu? Kdo? Proč? Zní tak naléhavě, tak osobně. Jakoby bylo určeno každému jednomu z nás. Ať tato slova píšeme, čteme nebo slyšíme. V evangeliu je vtaženo k sluchu, k uším a k ústům, k řeči. V dnešní uspěchané době je však především výzvou našemu srdci a rozumu. V mnoha případech je náš rozum zastřen vědomím si jakési vlastní dokonalosti a neomylnosti. Srdce lidská jsou jako kámen. A tu zazní ono spásné "effatha, otevři se" a ne od člověka, ale od Boha samého. Stojí před branami našich srdcí a trpělivě čeká, naučíme-li se naslouchat jeho hlasu a zda-li jej pochopíme a vpustíme do bran svých životů. Tím prvním krokem se zdá být i ona schopnost naslouchat druhému. Bez zášti, soudu, bez pohrdání. V čistotě, lásce a porozumění. Udělat si čas na toho, jenž nás potřebuje. Nikdy nevíme, kdy budeme potřebovat, aby někdo jiný z lidí naslouchal nám. Bůh nám naslouchá neustále, neboť my jej potřebujeme. Je přece naším milovaným a dobrým otcem a my jeho dětmi. Jen překonat onen počáteční

ostych a zvolat, třeba v skrytu duše: „Otče, prosím, vyslechni mne v této chvíli.“ A On nás vyslechne. Bude nám naslouchat.

Naslouchejme tedy i my jeden druhému a i nám se vrátí řeč a sluch jako hluchoněmému z dnešního evangelia. To správné a dobré. To, co nám Bůh dává skrze druhé. Prosme Hospodina o tento nádherný dar společně v církvi, ve společnosti a všude, kam povedou naše kroky. Bůh pak snad shlédne ke svým synům a dcerám, zde na zemi, a naplní je pokojem a láskou, která přichází skrze víru v Ježíše Krista.

Miloslav Jan Neřuta

**Náš nebeský Otče,
stojíme tu
před tebou
ve své nedokonalosti
a prosíme,
abychom dokázali
naslouchat
jeden druhému.
Abychom
naslouchali tobě,
když nás voláš.
Prosíme tě
o neustálé effatha,
otevři se,
naším srdcím,
aby nebyla tvrdá
a lhostejná k žádostem
a potřebám druhých
i našim vlastním.
Prosíme
o vroucí a opravdovou
víru,
která přichází
s Kristem,
tvým jednorozeným
synem
skrze Ducha svatého.
Dej,
ať naplní naše životy
pro jméno tvé.
Amen**

